EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.8.
COM(2025) 382 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA) félidős értékeléséről 2021–2027

{SWD(2025) 180 final}

Előzmények

Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot (a továbbiakban: EGAA) a 2007–2013-as időszakban hozták létre azzal a céllal, hogy a Közösség kifejezze szolidaritását a globalizáció okozta jelentős világkereskedelmi szerkezetváltozások következtében elbocsátott munkavállalók iránt, és hogy támogatást nyújtson nekik. Az eredeti rendelet[1] hatályát 2009-ben kiterjesztették[2] a globális pénzügyi és gazdasági válságból eredő elbocsátásokra is. A 2014 és 2020 közötti időszakban a rendelet hatályát tovább bővítették[3] annak érdekében, hogy az minden újabb globális pénzügyi és gazdasági válságból eredő elbocsátásokra kiterjedjen. A 2014 és 2020 közötti időszakban az EGAA a tagállamok által végrehajtott, az elbocsátott munkavállalók gyors munkaerőpiaci visszailleszkedését elősegítő intézkedéseknek legfeljebb a 60 %-át társfinanszírozta[4]. A Covid19-világjárvány hatásainak kezelése érdekében a Bizottság gazdasági helyreállítási tervet[5] dolgozott ki, amely kiterjedt az EGAA-ra mint olyan vészhelyzeti eszközre, amely segítséget nyújt azoknak, akik a globális pénzügyi és gazdasági válság miatt veszítették el munkahelyüket. A szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE)[6] 2022 végéig jelentős pénzügyi eszközöket mozgósított a Covid19-világjárvány negatív gazdasági és társadalmi hatásainak leküzdése érdekében.

A **2021–2027-es időszakban**[7] az alap neve az elbocsátott munkavállalók támogatását szolgáló Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapra (EGAA) változott. **Jelentős változtatásokat** vezettek be[8], például kiterjesztették a jogosultsági kört, hogy az elbocsátott munkavállalók a szerkezetátalakítás okától függetlenül támogathatók legyenek, a küszöbértéket 500-ról 200 elbocsátott munkavállalóra csökkentették, egyszerűbbé és gyorsabbá tették az eljárásokat, és a társfinanszírozási arányt összehangolták az Európai Szociális Alap Plusszal (ESZA+)[9]. A Bizottság 2025. április 1-jén javaslatot tett az EGAA-rendelet módosítására[10] annak érdekében, hogy az azokra a munkavállalókra is kiterjedjen, akik hamarosan elveszíthetik a munkahelyüket valamely szerkezetátalakítás alatt álló vállalatnál. Ezt a módosítást röviden ismertetjük e dokumentum végén.

A félidős értékelés hatálya

Az EGAA-rendelet 22. cikkével összhangban a Bizottság félidős értékelést végzett annak felmérése érdekében, hogy az EGAA hogyan és milyen mértékben halad a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó célkitűzéseinek elérése felé. Az értékelés során az EGAA eredményességét, hatékonyságát, koherenciáját, relevanciáját és uniós hozzáadott értékét

[1] 546/2009/EK rendelet (HL L 167., 2009.6.29., 26. o.).
1927/2006/EK rendelet (HL L 406., 2006.12.30., 1. o.).
[3] 1309/2013/EU rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 855. o.) (a továbbiakban: EGAA-rendelet).
[4] 2007 és 2009 között, valamint 2012 és 2013 között az EGAA társfinanszírozási aránya 50 % volt, 2009 és 2011 között, valamint 2014 és 2020 között pedig 60 %-ra emelkedett (lásd a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum 6. mellékletét).
[5] Lásd az *„Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja”* című közleményt (2020. május 27.).
[6] A Tanács (EU) 2020/672 rendelete (2020. május 19.) (HL L 159., 2020.5.20., 1. o.).
[7] (EU) 2021/691 rendelet (HL L 153., 2021.5.3., 48. o.).
[8] A változtatások bevezetésére nagyrészt a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó EGAA-rendeletre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálat, a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó EGAA utólagos értékelése, valamint az EGAA korábbi értékelései és az EGAA-ról szóló korábbi jelentések, például a következők alapján került sor: a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó EGAA utólagos értékelése, az Európai Számvevőszéknek az EGAA-ról szóló 7. sz. különjelentése (2013), és az Európai Parlament európai végrehajtás-értékelési tanulmánya a 2007 és 2014 közötti időszakra vonatkozó EGAA-ról.
[9] Az EGAA társfinanszírozási aránya összhangban van az adott tagállamban alkalmazott legmagasabb ESZA+ társfinanszírozási aránnyal, de legalább 60 %.
[10] COM(2025)140.

vizsgálták. Ezenkívül az EGAA végrehajtásával és kialakításával kapcsolatban levont néhány tanulság is szerepel az értékelésben.

Az értékelés a 2021 és 2027 közötti időszak tekintetében bevezetett változásokra összpontosít annak felmérése érdekében, hogy azok milyen mértékben érték el a tervezett eredményeket. Mivel az alapot viszonylag kismértékben vették igénybe, és a rendelkezésre álló információk korlátozottak voltak[11], az értékelés azt is megvizsgálta, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó EGAA-rendelet által bevezetett egyszerűsített kérelmezési szabályok ellenére miért volt alacsony az EGAA igénybevétele. Ez annak megállapítására irányult, hogy az EGAA a jelenlegi szabályok mellett továbbra is eredményesen támogatja-e a globális gazdasági átalakulás által érintett munkavállalókat, és ezáltal összhangban van-e az EU átfogó szociálpolitikai célkitűzéseivel.

Annak ellenére, hogy a Bizottság a lehető legszélesebb körű értékelésre és konzultációra törekedett, az értékelés eredményeit a rendelkezésre álló adatok korlátozottsága miatt óvatosan kell kezelni. Az EGAA félidős értékelésének korai időzítése miatt csak korlátozott mértékben álltak rendelkezésre a tárgyidőszakból származó információk, adatok és tapasztalatok. A gazdasági javulás volt az egyik oka az EGAA-kérelmek alacsonyabb számának, ami ahhoz vezetett, hogy ezen a ponton kevés adat állt rendelkezésre. Az értékelés során további kihívást jelentett a teljesítménymutatók hiánya, az első programozási időszakból származó adatokra épülő megfelelő összehasonlítási alapok korlátozott száma, valamint az értékeléshez szükséges erőforrások korlátozottsága.

Az értékelés az érdekelt felekkel folytatott konzultáción, célzott interjúkon, valamint az EGAA végrehajtásában részt vevő nemzeti és uniós érdekelt felekkel folytatott konzultációkon alapul.

Az értékelés 18 EGAA-beavatkozásra (azaz jóváhagyott kérelemre) terjed ki, amelyek az EGAA-rendelet 2021. május 3-i hatálybalépése és 2024. december 31. között érkeztek be. Ezek közül 11 kérelem vizsgálatára az eredmények elemzése nélkül kerül sor, tekintve, hogy azok csak 2025 és 2027 között válnak elérhetővé, mivel az érintett beavatkozások még folyamatban vannak. A hét tagállamot (Belgium, Dánia, Franciaország, Görögország, Németország, Olaszország és Spanyolország) érintő beavatkozások 13 gazdasági ágazatra terjednek ki, nevezetesen a gépjárműiparra, a raktározásra és a szállítást kiegészítő tevékenységekre, a nagykereskedelemre, a légi közlekedésre és a fémalapanyagokra.

A 2021–2024-es időszakban benyújtott kérelmek alacsony száma több okra is visszavezethető. A korábbi értékelésekben kiemelt egyik ok szerint az EGAA-kérelmek száma mindig is ciklikusan változott a foglalkoztatás általános tendenciái és a tagállamok gazdasági helyzete alapján. A Covid19-világjárvány következtében 2021-ben egész Európában jelentős számban szűntek meg a vállalkozások és a munkahelyek. Az európai gazdaságoknak azonban sikerült megbirkózniuk a válsággal, részben az uniós és nemzeti szinten bevezetett csökkentett munkaidős foglalkoztatásnak köszönhetően. Ennek eredményeként kevesebb nagyszabású szerkezetátalakításra került sor, és a tagállamok jobban fel voltak készülve a jelentős szerkezetátalakítások kezelésére.

2024 óta azonban az Eurofound Európai Szerkezetátalakítási Figyelő (ERM)[12] adatbázisa azt mutatja, hogy a 200 vagy annál több munkahely megszűnésével járó szerkezetátalakítások száma 2023 és 2024 között meredeken, 50 %-kal nőtt, és elérte a 2021–2024-es időszakban

[11] Az első hét EGAA-beavatkozás eredményei csak 2024 második felében álltak rendelkezésre.

[12] Az Európai Szerkezetátalakítási Figyelő a legátfogóbb adatforrás, amely az adott évben bejelentett összes elbocsátást rögzíti. A szerkezetátalakítási bejelentéseket az egyes tagállamok főbb médiaorgánumainak nyomon követése alapján rögzítik az Európai Szerkezetátalakítási Figyelőben. Európai Szerkezetátalakítási Figyelő | Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért.

mért legmagasabb szintet[13]. Emellett 2024-ben 2020 óta először fordult elő, hogy a jelentős szerkezetátalakítások során a megszűnő munkahelyek teljes száma meghaladta a létrehozott munkahelyek számát, különösen a leginkább érintett ágazatokban, azaz a feldolgozóiparban, a szállításban/raktározásban és a kiskereskedelemben[14]. Ez olyan gazdasági visszaesésre utal, amely némi késéssel (a szerkezetátalakítások időtartamától és nagyságrendjétől függően) azt eredményezheti, hogy a jövőben több EGAA-kérelmet fognak benyújtani.

A Bizottság a félidős értékelés eredményeit bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD) formájában mutatja be. A bizottsági szolgálati munkadokumentumot a Bizottság Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Befogadás Főigazgatósága készítette másodelemzések és helyszíni kutatások, az érdekelt felek visszajelzései, az EGAA-kérelmek elemzése és a tagállamok által benyújtott zárójelentések alapján. Az egyéb források között szerepeltek az EGAA-ra vonatkozó korábbi jelentések és értékelések, valamint az EGAA végrehajtásában érdekelt tagállami felekkel folytatott konzultációs tevékenységek eredményei is. Ezenkívül további információk gyűjtésére és elemzésére került sor az EGAA-t kezelő bizottsági alkalmazottak tapasztalatai és a Bizottság belső EGAA-adatbázisa alapján, amelyben a 2007 és 2024 közötti összes EGAA-beavatkozásra vonatkozóan szerepelnek adatok. Az értékelés eredményei tanulságokkal szolgálnak az EGAA végrehajtásához.

Az uniós intézmények és szervek, valamint a szociális partnerek tájékoztatást kapnak ezekről az eredményekről[15].

Főbb megállapítások az egyes értékelési szempontok szerint

Az EGAA keretében mindig visszamenőlegesen, az elbocsátások megtörténte után nyújtható támogatás. A támogatás csak abban az esetben érhető el a tagállamok nemzeti, regionális és helyi szintű intézkedésein felül, ha a hirtelen bekövetkező csoportos létszámcsökkentések miatt az állami foglalkoztatási szolgálatok rendkívüli nyomás alá kerülnek, és a tagállam úgy dönt, hogy finanszírozást igényel az EGAA-ból.

Az **EGAA célzott, testre szabott és egyedi támogatást nyújt** a kedvezményezetteknek[16], akik ezáltal kedvezőbb helyzetbe kerülnek azokhoz képest, akik nem részesültek EGAA-támogatásban a munkaerőpiacra való visszatéréshez[17]. Az EGAA-intézkedések a kedvezményezettek egyéni igényeire és kívánságaira reagálnak. Az EGAA **felszámolja a részvétel előtt álló akadályokat**, és biztosítja, hogy **valamennyi kedvezményezett egyenlő bánásmódban részesüljön[18]**, és mindeközben kiemelten foglalkozik a veszélyeztetett

[13] Az EU-ban 2024-ben 309 olyan szerkezetátalakítást rögzítettek, amely 200 vagy több munkahely megszűnésével járt, szemben a 2023. évi 205-tel.

[14] Európai Szerkezetátalakítási Figyelő | Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért. Például az Európai Szerkezetátalakítási Figyelő 2024-ben a 27 tagú EU-ban 39 706 munkahely megszűnését és mindössze 5727 munkahely létrejöttét rögzítette a gépjárműgyártási ágazatban (az érintett NACE-ágazatok: C27.1, 29.1., 29.2., 29.3., 30.3., 30.9., 74.9.).

[15] Összhangban az EGAA-rendelet 22. cikkének (2) bekezdésével.

[16] Az EGAA kedvezményezettjei körében elvégzett hét felmérés szerint a válaszadók 62 %-a (az összesen 645 válaszból) értett egyet azzal, hogy az EGAA-t az igényeihez igazították.

[17] *Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (2014–2020) utólagos értékelését alátámasztó tanulmány*, 13. o., https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/ceb95383-a24f-11eb-b85c-01aa75ed71a1.

[18] Spanyolországban a fogyatékossággal élő személyek egyenlő részvételének elérése érdekében a projekttevékenységek végrehajtásához kapcsolódó valamennyi helyen különös figyelmet fordítanak az akadálymentesítésre (tájékoztatási tevékenységek, figyelemfelkeltés stb.). Belgiumban olyan intézkedéseket is alkalmaznak, amelyek keretében pénzügyi ösztönzőket biztosítanak a szociális gazdasági ágazat minden olyan munkáltatója számára, amely hajlandó 50 éves vagy annál idősebb munkavállalót foglalkoztatni. Szintén belgiumi példa, hogy a szegénység kockázatának kitett személyek számára kollektív tájékoztatást nyújtanak a túlzott

csoportokkal, például a hátrányos helyzetű kedvezményezettekkel, köztük a fiatal és az idősebb munkanélküliekkel és a szegénység kockázatának kitett személyekkel. Az EGAA lehetővé teszi az emberek számára, hogy fejlesszék az ismereteiket és a készségeiket, illetve hogy más megfelelő intézkedéseket (például mobilitási támogatásokat, gyermekgondozási támogatásokat vagy idősgondozást) vegyenek igénybe.

Az EGAA lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan innovatív aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel kísérletezzenek, amelyek általában nem érhetők el az elbocsátott munkavállalók számára. Ha az innovatív **intézkedések sikeresnek bizonyultak, a tagállamok** – például Belgium, Németország és Spanyolország[19] – a későbbiekben **beépítették azokat a rendes támogatási intézkedéseikbe**.

Az EGAA eredményessége

Az eredményességi szemponttal kapcsolatban az értékelés azt vizsgálja, hogy az EGAA mennyire volt eredményes a célja elérésében mind az eszközök, mind a beavatkozások szintjén. Az EGAA célja, hogy i. gondoskodjon az elbocsátott munkavállalók iránti szolidaritásról; és hogy ii. minden EGAA-beavatkozás esetében biztosítsa, hogy a lehető legtöbb kedvezményezett a lehető leghamarabb tartósan elhelyezkedjen. Az értékelés eredményei az alábbiakban olvashatók.

A **kibővített hatály**, a **módosított beavatkozási kritériumok**, az **egyszerűsített kérelmezési eljárások** (megszűnt az elbocsátások okával fennálló összefüggés igazolásának szükségessége) valamint a Bizottságra és a tagállamokra vonatkozó **rövidebb eljárási határidők méltányosabbá, inkluzívabbá és hozzáférhetőbbé tették az EGAA-t**. Ezenkívül **az EGAA társfinanszírozási arányának** az ESZA+ társfinanszírozási arányához történő **igazítása** (a legalább 60 %-os arány fenntartása mellett) ösztönzően hatott az EGAA-ból származó pénzügyi hozzájárulás kérelmezésére.

Az EGAA a nemzeti intézkedéseknél és más uniós eszközöknél testre szabottabb módon és intenzívebben támogatja az arra jogosult kedvezményezetteket. A Bizottság nagyra értékeli, hogy **az EGAA milyen rugalmas** az intézkedések típusai tekintetében. Egyes tagállamok 35 %-nál magasabb arányt szeretnének az olyan támogatásokra fordítani[20], mint az álláskeresési, képzési, megélhetési és mobilitási támogatások.

Az EGAA-intézkedések megerősítik a nemzeti intézkedéseket, mivel azokat mindig a nemzeti intézkedéseken **felül biztosítják**. A korábbi értékelések megállapításai és a kedvezményezettek visszajelzései is megerősítik, hogy a felajánlott segítség más módon nem állt volna

eladósodás megelőzéséről, valamint arról, hogy milyen adóügyi hatásokkal jár, ha valaki munkavállalóból munkanélkülivé válik. Belgium és Spanyolország is úgy próbálja leküzdeni a nemi sztereotípiákat, hogy pénzügyi ösztönzőket kínál azoknak a nőknek, akik jellemzően a férfiak által dominált képzéseken vesznek részt, illetve ilyen munkaköröket töltenek be.

[19] Belgium, Dánia, Németország, Görögország, Olaszország és Spanyolország. A belgiumi Flandriában például állásbörzék szervezésével segítik az elbocsátott munkavállalókat abban, hogy új munkahelyet találjanak, Vallóniában pedig digitális képzéseken való részvételre ösztönzik a kedvezményezetteket. Németországban a digitális képzést teljesítő kedvezményezettek egy táblagépet is kapnak. Spanyolországban az EGAA-beavatkozásokat referenciapontként használták az álláskeresők közvetítését célzó más projektek és a helyi foglalkoztatási kezdeményezések kialakítása során.

[20] A 2014–2020-as időszakhoz hasonlóan a támogatások társfinanszírozásának felső határát az arányos segítségnyújtás érdekében és a 2007–2013-as EGAA-ra vonatkozó ellenőrzés megállapításaival összhangban továbbra is a személyre szabott intézkedések teljes csomagjának 35 %-ában határozták meg (Európai Számvevőszék (2013), 28. o.). Ezek a támogatások csak akkor társfinanszírozhatók, ha az EGAA-intézkedésekben való aktív részvételtől függenek.

rendelkezésre. Ez egyértelműen jelzi, hogy az EGAA-intézkedések kiegészítik a nemzeti szinten elérhető intézkedéseket, és azokra épülnek.

A **szociális partnerek és a vállalatok bevonása** a munkavállalók elbocsátásába **kedvezően befolyásolta az EGAA-beavatkozások eredményességét** azáltal, hogy hozzájárult az intézkedések jobb megtervezéséhez és végrehajtásához. Franciaországban és Spanyolországban a partnerek és a vállalatok bevonása emellett olykor abban is segített, hogy a kedvezményezettek gyorsan új munkahelyet találjanak.

A kedvezményezettek körében elvégzett felmérésekből származó visszajelzések szerint az EGAA **általános ismertsége** a korábbi időszakokhoz képest **javult**, de még mindig van mit javítani. Az, hogy a Bizottság igyekezett előmozdítani az EGAA igénybevételét, számos esetben előnyösnek bizonyult a kedvezményezettek szempontjából. Egyes tagállamokban (Belgiumban, Cipruson, Németországban, Észtországban, Spanyolországban, Olaszországban, Finnországban, Horvátországban, Magyarországon, Írországban, Litvániában, Lettországban, Portugáliában és Svédországban) azért ismerik jobban az EGAA-t, mert a munkavállalói szervezetek, a végrehajtó szervek, a politikai döntéshozók és a szociális partnerek részt vettek egyes intézkedések végrehajtásában. Más tagállamokban (Franciaországban, Csehországban, Máltán, Lengyelországban, Szlovéniában, Romániában és Svédországban) nem minden érdekelt fél – így nem minden kedvezményezett – tudott az EGAA-ról és annak lehetséges előnyeiről, ami akadályozhatja annak hatékonyságát. Az EGAA-val kapcsolatos kommunikáció és tudatosság uniós és nemzeti szinten is javítható a munkavállalók és azok képviseleti szervezetei körében. A kedvezményezettek körében végzett felmérés válaszadóinak mintegy 80 %-a tudott arról, hogy a kapott támogatást az EGAA/az EU társfinanszírozta, 20 %-uk azonban nem volt ezzel tisztában.

Az EGAA eredményességét gátló akadályok megerősítik a korábbi értékelések megállapításait, amelyek a következők (nem fontossági sorrendben): a) hosszadalmas és összetett uniós szintű döntéshozatali folyamat (átlagosan 5,5 hónap, ami javulást jelent a 2014–2020-as időszakra jellemző 7,2 hónaphoz képest); b) a végrehajtás késedelmes megkezdése; c) a tagállamok nemzeti közigazgatási eljárásai; d) a nemzeti/regionális szintű ügykezeléssel kapcsolatos problémák, valamint az EGAA felhasználásával kapcsolatos tagállami tapasztalatok hiánya; e) a kedvezményezettek életkorához kapcsolódó problémák (például az, hogy az időseknek különösen intenzív képzésekre van szükségük); f) az elbocsátott munkavállalók elérésével és cselekvésre ösztönzésével kapcsolatos nehézségek (melyek néhány esetben abból erednek, hogy az adatvédelmi korlátozások miatt nehézségekbe ütközik az érintettek elérhetőségeinek megszerzése); g) a munkavállalók alacsony hajlandósága a mobilitásra és a változásra; h) az EGAA-intézkedések megtervezésével és végrehajtásával kapcsolatos problémák és késedelmek; i) egyes tagállamokban az EGAA ismertségének hiánya; j) a további alapok kezelésével kapcsolatos intézményi nehézségek, ideértve az olyan egyéb eszközöket, mint az ESZA+, az Igazságos Átmenet Alap (IÁA) és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF).

A munkaerőpiaci visszailleszkedésen túl az EGAA **tartós hatást gyakorolt a kedvezményezettek általános foglalkoztathatóságára** is, például új készségeket és képesítéseket biztosított számukra. E hatások közé tartozik a kedvezményezettek digitális és környezetvédelmi/zöld készségekkel való felvértezése, az önbecsülésük növelése, annak elérése, hogy úgy érezzék, hogy alkalmasabbak a munkavégzésre, és hogy a munkakeresés során képesek leküzdeni a nemi sztereotípiákat, valamint a kapcsolati hálójuknak az EGAA-intézkedésekben való részvétel útján történő bővítése. Ezek a nem számszerűsíthető eredmények jól láthatók az egyes EGAA-beavatkozások kedvezményezettjei körében elvégzett felmérések alapján, és segítségükkel kvalitatív megközelítés alkalmazható az eredményesség értékeléséhez. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó EGAA-rendeletben rögzített speciális

közös mutatók és az egyes EGAA-beavatkozásokra vonatkozó kedvezményezetti felmérések bevezetését követően **jobb adatgyűjtési és jelentéstételi intézkedéseket** lehetett megfigyelni. Mivel azonban a kérelmezési szakaszban jelenleg nem követelmény az adott beavatkozással kapcsolatos célok meghatározása, nem lehet értékelni az egyes beavatkozásokkal kapcsolatos teljesítményt. Az Európai Parlament és a Tanács közötti, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó EGAA-rendeletről szóló végleges megállapodásba azonban nem foglalták bele a beavatkozásokkal kapcsolatos célok meghatározására és a foglalkoztatás típusa szerinti jelentéstételre vonatkozó bizottsági javaslatot. Általánosságban elmondható, hogy **az EGAA eredményességének nyomon követése javult a 2021–2024-es időszakban.**

Az EGAA összességében ***eredményes***, és **teljesítette** az elbocsátott munkavállalókkal és az olyan önálló vállalkozókkal szembeni szolidaritásra irányuló **célkitűzését**, akiknek a tevékenysége a szerkezetátalakítások miatt szűnt meg, és egyúttal támogatta őket abban, hogy fenntartható munkahelyet találjanak, vagy saját vállalkozást indítsanak. Az elbocsátott munkavállalók munkaerőpiaci **visszailleszkedésének** átlagos **aránya** a hét lezárt beavatkozás esetében **50 %** körül volt, ami alacsonyabb volt, mint az előző programozási időszakban (46 beavatkozás tekintetében 60 %). Ezeket az eredményeket a 2021–2024-es időszak kisebb mintamérete miatt óvatosan kell kezelni. Ez az arány az adott esetek sajátosságaitól, valamint külső tényezőktől (például a munkaerőpiaci helyzettől vagy az egyes tevékenységi ágazatoktól) és a kedvezményezettek személyes indokaitól függ. **Hosszabb távon a visszailleszkedési arány** a legtöbb esetben **javul**[21].

Az EGAA hatékonysága

A hatékonysági szempont keretében a Bizottság azt elemzi, hogy az EGAA végrehajtásával kapcsolatos költségek milyen mértékben voltak indokoltak az eredmények fényében (költség-haszon elemzés)[22]. Erre az eredmények eléréséhez felhasznált erőforrások, valamint a döntéshozatali folyamat elemzése útján került sor. E szempont keretében a Bizottság azt is elemzi, hogy a beavatkozások vagy az eszközök szintjén felmerültek-e a hatékonysággal kapcsolatos hiányosságok vagy szükségtelen terhek.

Az EGAA hatálya alá tartozó intézkedések a jellegükből adódóan nem programozhatók, mivel az elbocsátásokhoz vezető szerkezetátalakítások váratlanul következnek be. Ezért nem lehet előre meghatározni, hogy egy adott évben hány csoportos létszámcsökkentésre kerül majd sor, vagy hogy milyen lesz a kedvezményezettek profilja. Ezenkívül a tagállamok EGAA-támogatás iránti kérelmének elkészítésekor nehéz pontosan megbecsülni az EGAA-intézkedésekre jelentkező személyek pontos számát, a szükséges intézkedések típusát és időtartamát, valamint azt, hogy a személyre szabott szolgáltatási csomag tervezett költségvetéséből mennyit fognak elkölteni.

[21] 2021-től kezdődően mind a hét olyan EGAA-beavatkozás esetében, amelyek tekintetében rendelkezésre álltak a kedvezményezettek körében elvégzett felmérések, a kedvezményezettektől kapott visszajelzések azt mutatták, hogy a legutóbbi EGAA-intézkedésben való részvételt követően a munkaerőpiaci visszailleszkedés hosszabb távon javult a rövid távú visszailleszkedéshez képest. Az EGAA korábbi értékelése is tartalmazta ezt a megállapítást.

[22] Az EGAA költséghatékonysága körében annak vizsgálatára kerül sor, hogy a felmerült költségek milyen mértékben állnak arányban az eredményekkel (azaz a támogatott kedvezményezettek számával, a visszaintegrálódott kedvezményezettek számával, az oktatásban vagy képzésben részt vevő és a képesítést szerzett kedvezményezettek százalékos arányával, valamint a kedvezményezettek általános foglalkoztathatóságára gyakorolt hosszú távú hatásokkal), és hogy azokat kevesebb forrással (felhasználási arány) és/vagy rövidebb idő alatt is el lehetett volna-e érni. Az idő fogalmával kapcsolatban a következő szempontok elemzésére került sor: a kérelmek időzítése és a kérelmezési folyamat hossza, valamint az újrafoglalkoztatást célzó intézkedések időzítése és időtartama.

Az egyedi kérelmek elfogadására vonatkozó **eljárások lerövidítése** mind a Bizottság, mind a tagállamok számára **javította az EGAA hatékonyságát**. **A 2021–2024-es időszakban az uniós szintű eljárások teljes időtartama átlagosan 5,5 hónap volt**[23], ami csökkenést jelentett a 2014–2020-as időszakra jellemző 7,2 hónaphoz képest. Ennek ellenére 16 tagállam **még mindig hosszadalmasnak és/vagy bonyolultnak tartja** az uniós szintű döntéshozatali folyamatot[24]. Egyes tagállamokban[25] úgy vélik, hogy a hosszadalmas eljárás **az egyetlen akadálya** az EGAA-támogatások **kérelmezésének**. Ez a hosszadalmas folyamat késlelteti a projektek végrehajtását, azonban az értékelés megállapításai szerint egyes esetekben a nemzeti/regionális szintű eljárások nagyobb akadályt jelentenek a hatékonyság szempontjából.

Az érdekelt felekkel a beavatkozások szintjén folytatott konzultációk szerint **az intézkedések céljára rendelkezésre álló összegek elegendőnek tekinthetők.** A Bizottság írásbeli konzultációjában részt vevő válaszadók többsége úgy vélte, hogy az adott eredményeket nem lehetett volna kevesebb forrással vagy rövidebb idő alatt elérni.

A felhasználási arányt (az odaítélt támogatás felhasználásának százalékos arányát) a felhasznált források eseti alapú elemzésekor vizsgálják. Azonban az nem tükrözi a költséghatékonyságot a beavatkozások szintjén. Ezenkívül nem rendelkezik az adott beavatkozással kapcsolatos célokkal, és nem tekinthető teljesítménymutatónak vagy az ügy sikerességét jelző mutatónak. A korábbi programozási időszakokhoz hasonlóan a legtöbb EGAA-beavatkozás esetében az odaítélt forrásoknak csak töredékét használják fel. A 2021–2024-es időszakban javult az EGAA-társfinanszírozás felhasználási aránya. A 2021 és 2024 közötti hét esetben az **átlagos felhasználási arány 63 % volt (7 EGAA-beavatkozás esetében)**, **ami javulást** jelent a korábbi időszakokhoz képest (a 2007–2013-as időszakban 73 esetben átlagosan 55 %, a 2014–2020-as időszakban pedig 46 esetben átlagosan 59 % volt)[26], és bizonyos mértékig az odaítélt források hatékonyabb felhasználására utal.

Az egyes beavatkozásokra fordított teljes EGAA-összeg és a támogatott kedvezményezettek számának összevetése alapján tagállami szinten az az általános tendencia látható, hogy több kedvezményezett részesült támogatásban azon beavatkozások esetében, amelyek több EGAA-finanszírozásban részesültek. A kedvezményezettek számának növeléséhez több pénzügyi forrásra van szükség. Ez azonban csak akkor érvényes, ha a kedvezményezetteknek intenzívebb vagy bonyolultabb és költségesebb képzésre van szükségük. Összességében nem lehetett érdemi következtetéseket levonni a kedvezményezettenkénti költséghatékonyságról, mivel az egyes esetekben elköltött források, valamint a támogatott és ennek következtében a munkaerőpiacra visszailleszkedett kedvezményezettek száma beavatkozásonként, ágazatonként és tagállamonként jelentősen eltér. A költségek nagymértékben függnek a nemzeti és regionális sajátosságoktól, valamint a kínált intézkedések jellegétől és a kedvezményezettek hátterétől.

A korábbi programozási időszakokhoz hasonlóan továbbra is lehetőség volt arra, hogy a végrehajtási időszak alatt felmerült igények alapján átcsoportosítsák a forrásokat az intézkedések között. A 20 %-nál nagyobb mértékű átcsoportosítások esetében azonban a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot. Ilyen átcsoportosításra a beavatkozások 22 %-

[23] A kérelem benyújtásától a kifizetés napjáig.

[24] Ausztria, Ciprus, Csehország, Németország, Finnország, Horvátország, Magyarország, Írország, Olaszország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Lengyelország, Portugália, Svédország és Szlovénia (a Bizottság által 2024 novemberében azon tagállamok körében elvégzett írásbeli felmérés szerint, amelyek a 2021–2024-es időszakban nem nyújtottak be EGAA-kérelmet).

[25] Ausztria, Ciprus, Finnország és Horvátország.

[26] A 2014–2020-as időszakra vonatkozó EGAA utólagos értékelése, SWD(2021) 381, 2021.12.13., 37. o.

ában (18-ból 4 esetben) került sor[27], ezzel szemben a 2014–2020-as időszakban a beavatkozásoknak mintegy a 10 %-ában (46-ból 5 esetben) történt átcsoportosítás.

Az EGAA koherenciája

Az EGAA összhangban van a nemzeti, regionális és helyi szakpolitikákkal, és elegendő rugalmasságot biztosít a tagállamok által nemzeti szinten alkalmazott munkaerőpiaci intézkedések kiegészítéséhez és/vagy értékének növeléséhez. Néhány esetben az EGAA-beavatkozás egy szélesebb körű szakpolitikai keret részét képezte, amelynek célja az adott régióban bekövetkező csoportos létszámcsökkentések következményeinek minimalizálása volt, ezáltal biztosítva a koherenciát a többi regionális és helyi érdekelt fél által megvalósított tevékenységek között és fokozva az EGAA eredményeinek fenntarthatóságát[28].

A beavatkozások szintjén nem tártak fel átfedéseket más uniós vagy nemzeti finanszírozással. Megállapították, hogy az EGAA és az ESZA+ jelentős mértékben kiegészíti egymást. A kiegészítő jelleget különösen az alapok nemzeti szintű koordinációja biztosítja. A rendelkezésre állás tekintetében van mit javítani az EGAA és az ESZA+ összehangoltságán, mivel egyes tagállamok az EGAA-típusú intézkedéseket az ESZA+, az IÁA és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz segítségével finanszírozzák, mivel ezek az eszközök már rendelkezésre állnak, és nagyobb rugalmasságot biztosítanak az összegek gyors átcsoportosításához.

Az az új követelmény, hogy a tagállamoknak a változásra való felkészülésre és a szerkezetátalakításra vonatkozó uniós minőségi keretben – a vállalati szerkezetátalakításra való felkészüléssel és a szerkezetátalakítás következményeinek kezelésével kapcsolatos legjobb gyakorlatokat magában foglaló keretben – meghatározott ajánlások segítségével minden EGAA-kérelemben ki kell fejteniük, hogy hogyan fogják megvalósítani a beavatkozás összehangolását, további információkkal szolgál az EGAA, valamint a nemzeti intézkedések és eszközök egymást kiegészítő jellegéről.

Az EGAA uniós hozzáadott értéke

Az uniós hozzáadott érték tekintetében a Bizottság azt elemzi, hogy milyen mértékű változások történtek a szóban forgó uniós beavatkozásnak köszönhetően. Ennek érdekében megvizsgálják, hogy a tagállami támogatáshoz képest milyen további előnyökkel jár az EGAA, és hogy milyen hatása lenne az EGAA megszüntetésének.

Annak ellenére, hogy az érdekelt felekkel folytatott konzultációk során csak kevés adatot sikerült összegyűjteni, az értékelés megállapításai szerint az EGAA hozzáadott értéket teremt ahhoz képest, amit a tagállamok az elbocsátott munkavállalók megsegítésére irányuló nemzeti intézkedéseikkel önállóan el tudtak volna érni. Az írásbeli konzultációk eredményei kiemelik, hogy **a válaszadók mintegy 70 %-a úgy érezte, hogy az EGAA hozzáadott értéket teremt**[29].

[27]Az EGF/2021/002 IT/Air Italy és az EGF/2021/003 IT/Porto Canale számú beavatkozás esetében Olaszország több költségvetési átcsoportosítást is kérelmezett. Az Air Italy esetében két intézkedés tekintetében megemelték az összeget a mobilitási költségek nagyobb mértékű megtérítése, valamint a képzések során felmerülő szállás- és utazási költségekhez való hozzájárulás biztosítása érdekében. Ezenkívül a technikai segítségnyújtásra vonatkozó sorokat is módosították annak érdekében, hogy az előkészítő intézkedésekre el nem költött összeget az irányítási és ellenőrzési tevékenységek kiegészítésére használják fel. A Porto Canale esetében azért kérelmezték a költségvetés átcsoportosítását, hogy több képzési támogatást lehessen nyújtani. Az EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive beavatkozást egy további intézkedéssel egészítették ki, amely a munkavállalók részvételének ösztönzésére irányult. Az ezen intézkedésre szánt források az újrafoglalkoztatásra irányuló ösztönzőből származnak. Az EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica beavatkozás esetében az átcsoportosítást azért kérelmezték, hogy több álláskeresési támogatást és képzést biztosíthassanak.

[28] A 2014–2020-as időszakra vonatkozó EGAA utólagos értékelése, SWD(2021) 381, 2021.12.13., 43. o.

[29] 2024. október–december folyamán az összes tagállam érdekelt feleinek részvételével elvégzett írásbeli felmérések.

A kedvezményezettek körében elvégzett felmérés válaszadóinak mintegy **62 %-a** más nemzeti/regionális szintű támogatási forrásokhoz képest kedvezően értékelte az EGAA-t, és úgy vélte, hogy az EGAA-támogatások egyik előnye az, hogy **a kedvezményezettek sajátos igényeihez igazodik.**

Az EGAA sikeres volt, és 2021 és 2024 között jelentős ***uniós hozzáadott értéket*** teremtett. Ahogy azt az EGAA korábbi értékelései is megerősítették, ez különösen igaz az EGAA *volumenhatásai*, hatóköre (például innovatív intézkedések[30]), szerepe és folyamathatásai tekintetében[31], bár ezek tagállamonként eltérőek, és nagymértékben függenek a nemzeti támogatási struktúráktól. A volumenhatások tekintetében jelentős hozzáadott értékről beszélhetünk, ami azt jelenti, hogy az EGAA-támogatás nemcsak a kínált szolgáltatások számát és sokféleségét növeli, hanem azok intenzitását is, és arra törekszik, hogy senki ne maradjon ki.

Mivel az EGAA nagymértékben kiegészít más uniós eszközöket (különösen az ESZA+ értendő ide), azok hatóköréhez és célcsoportjaihoz képest hozzáadott uniós értéket teremt.

Következésképpen – az értékelés korlátait is szem előtt tartva – az EGAA a jelenlegi szabályozási keret mellett továbbra is uniós hozzáadott értéket teremt azáltal, hogy eredményesen támogatja a globális gazdasági átalakulás által érintett munkavállalókat, ezért összhangban van az EU átfogó szociálpolitikai célkitűzéseivel.

Az EGAA relevanciája

A relevanciára vonatkozó értékelési kritérium az EGAA relevanciáját vizsgálja. A következő három fő szempontra terjed ki: i. az EGAA *kiterjesztett hatályának* megfelelősége és hasznossága; ii. a 2021–2027-es időszakra vonatkozó EGAA-rendeletben rögzített *módosított beavatkozási kritériumok*; és iii. hogy az EGAA milyen mértékben felelt meg a tagállamok igényeinek.

A 2021–2024-es időszakra vonatkozó adatok azt mutatták, hogy ***a kiterjesztett hatály*** **releváns**, és hasznos a kapcsolódó célok szempontjából, mivel jobban tükrözi a gazdasági helyzetet, és megkönnyíti az EGAA-hoz való hozzáférést. A megkérdezett érdekeltek többsége abban is egyetértett, hogy a kérelmezési eljárás egyszerűbbé és gyorsabbá vált, miután megszűnt az elbocsátások okának bizonyítására vonatkozó követelmény.

A kiterjesztett hatály és az **egyszerűbb kérelmezési eljárás** révén az EGAA a jelentős szerkezetátalakítás során elbocsátott valamennyi munkavállalóra kiterjedhet, ezáltal **biztosítva, hogy senki ne maradjon ki**. Az EGAA-társfinanszírozásra vonatkozó döntések az elbocsátások várható hatásán alapulnak (amellyel kapcsolatban 200 fős küszöbértéket határoztak meg), nem az elbocsátások okán. Ez **nagyobb rugalmasságot** biztosít a tagállamok számára ahhoz, hogy az elbocsátott munkavállalók igényeire összpontosítsanak. Az összegyűjtött adatok alapján ennek révén **az EGAA hatálya** alkalmassá vált arra, hogy kezelje az automatizálással, a mesterséges intelligenciával, a zöld és digitális kettős átállással stb. kapcsolatos, folyamatosan változó munkaerőpiaci igényeket.

Az a ***módosított beavatkozási kritérium***, amely az elbocsátások küszöbértékét 200-ra csökkenti, relevánsnak és hasznosnak bizonyult. Több tagállam is jelezte, hogy a kisebb munkaerőpiacok számára előnyös lehet az elbocsátásokra vonatkozó alsó küszöbérték

[30] Belgium, Dánia, Németország, Görögország, Olaszország és Spanyolország. Németországban a Vallourec (EGF/2023/003 DE/Vallourec) volt munkavállalóinak egynapos buszos kirándulást szerveztek, melynek során felkerestek néhány lehetséges munkaadót, és azokkal megbeszéléseket folytattak. Németországban a digitális képzést teljesítő kedvezményezettek egy táblagépet is kapnak. A belgiumi Flandriában (EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper) állásbörzét szerveztek, Vallóniában pedig a kedvezményezetteket digitális képzéseken való részvételre ösztönözték.

[31] A 2014–2020-as időszakra vonatkozó EGAA utólagos értékelése, SWD(2021) 381, 2021.12.13., 46. o.

csökkentése. **A legtöbb érdekelt fél** úgy véli, hogy **az alacsonyabb küszöbérték ösztönzőleg hat a tagállamokra a kérelmek benyújtása tekintetében**; ezzel szemben a 2014–2020-as időszakra vonatkozó korábbi küszöbértéket akadályozó tényezőnek tekintették. A megcélzott munkavállalók teljes száma általában alacsonyabb, mint az elbocsátások száma, mivel nem minden elbocsátott munkavállalónak van szüksége támogatásra. Ami az elbocsátott munkavállalók küszöbértékét illeti, 5 kérelemben (a 2021–2024-ben beérkezett 18 kérelemből) – azaz a kérelmek 27 %-ában – az elbocsátott munkavállalók összlétszáma nem érte el az 500-at, a többi (13 esetben) pedig meghaladta azt. Az EGAA-intézkedések célcsoportját alkotó munkavállalók számával kapcsolatban elmondható, hogy 11 kérelem esetében a megcélzott munkavállalók száma 500-nál kevesebb volt, 7 kérelem esetében pedig meghaladta az 500-at.

A korábbi EGAA-értékelések alapján a 2021–2027-es időszakra vonatkozó EGAA-rendelet a 200 elbocsátott munkavállalóra vonatkozó küszöbérték kiszámításához használt referencia-időszakot (vállalati vagy regionális elbocsátások esetében[32]) négy, illetve (ágazati elbocsátások esetében) hat hónapra[33] módosította. A négy vagy hat hónapos referencia-időszakon kívül azok az elbocsátott munkavállalók és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók is támogatható kedvezményezettnek tekinthetők, akiknek az elbocsátására a referencia-időszak kezdete előtt hat hónappal vagy a referencia-időszak vége és az értékelés Bizottság általi befejezésének napját megelőző utolsó nap között kerül sor. Ez a módosítás általában véve hasznosnak bizonyult az elbocsátott munkavállalók igényei szempontjából.

A beavatkozási kritériumok azon módosítása, amely lehetővé tette, hogy több különböző gazdasági ágazatban elbocsátott munkavállaló is támogatásban részesülhessen egy adott régión belül, a nemzeti és regionális hatóságok által az előző értékelés során adott visszajelzésekre reagált, amelyek szerint a magas küszöbérték akadályát képezte az EGAA-támogatás kérelmezésének. Ezért **az EGAA jelenleg rugalmasabb megközelítést alkalmaz a** több vállalatot is érintő **szerkezetátalakítások tekintetében**. Ezt az opciót egy olyan ágazati beavatkozás esetében alkalmazták, amely két gazdasági ágazat (gépek és berendezések, valamint papíripar) munkavállalóit érintette.

A **relevancia tekintetében** az értékelés megállapításai megerősítik a korábbi EGAA-értékelések megállapításait azzal kapcsolatban, hogy az EGAA milyen mértékben felel meg a tagállamok *igényeinek*; e szerint az érdekelt felek valamennyi csoportjában széles körű egyetértés mutatkozik abban, hogy az **EGAA megfelelően igazodik az érintett célcsoportok sajátos igényeihez**. Az uniós szinten készített interjúk arra is rámutattak, hogy minden programozási időszakban javult az intézkedéscsomagok tagállami szintű kialakítása, és **az EGAA-intézkedések egyre inkább figyelembe vették a társadalmi-gazdasági környezetet.** Így átfogóbban kezelték az érintett munkavállalók igényeit, például azáltal, hogy az átképzési folyamat alatt további ellátásokat és gyermekgondozási támogatást nyújtottak (Spanyolországban).

A korábbi programozási időszakokhoz hasonlóan az EGAA-rendelet[34] bizonyos fokú **rugalmasságot biztosít annak érdekében, hogy a végrehajtási időszak során felmerülő**

[32] Az „ágazati beavatkozást” a 2021–2027-es időszakra újonnan vezették be azon esetek tekintetében, amelyekben legalább 200 munkavállaló elbocsátására (vagy önálló vállalkozó tevékenységének megszűnésére) kerül sor egy négy hónapos referencia-időszak alatt a vállalkozásoknál, különösen az olyan kis- és középvállalkozásoknál, amelyek mindegyike ugyanabban vagy különböző, a NACE Rev. 2. rendszer szerint meghatározott gazdasági ágazatban végzi tevékenységét, és egyetlen NUTS II szintű régióban található.

[33] A regionális beavatkozások esetében az 500 fős küszöb kiszámításához használt referencia-időszak a 2014–2020-as időszakban 9 hónap volt.

[34] Lásd az (EU) 2021/691 rendelet 17. cikkének (5) bekezdését.

igények alapján a pénzeszközöket át lehessen csoportosítani az egyes intézkedések között, feltéve, hogy nem kerül sor a teljes EGAA-költségvetés túllépésére.

Összefoglalva tehát az értékelés azt mutatja, hogy a 2021–2024-es időszakban az EGAA-támogatás **nagymértékben *releváns*** volt. Ezenkívül az összegyűjtött adatok szerint a kiterjesztett hatály és a módosított beavatkozási kritériumok relevánsak, jobban tükrözik a gazdasági realitásokat, és hozzáférhetőbbé teszik az EGAA-t.

Ami a *jövőbeli igényeket* illeti, a munkavégzéssel és tanulással kapcsolatos megatrendek adatai[35], a zöld és digitális kettős átállás kihívásai, a mesterséges intelligencia hatása, valamint az EU népességének csökkenése és elöregedése, továbbá a geopolitikai környezet alapján az adatok arra utalnak, hogy sürgősen új készségekre van szükség. A munkavállalók – különösen a veszélyeztetett, például a feldolgozóiparban vagy a gépjárműiparban dolgozó munkavállalók – átképzésébe és továbbképzésébe való beruházással támogatható a szóban forgó ágazatok átalakulása, vagy egyes esetekben megelőzhető a munkahelyek megszűnése. Ha a szerkezetátalakítás nem is előzhető meg, a már átképzett munkavállalók felkészültebbek arra, hogy gyorsan új munkahelyet találjanak, és elkerüljék a munkanélküliséget.

A levont tanulságok

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk számos olyan kulcsfontosságú tanulságra mutattak rá mind tagállami, mind uniós szinten, amelyek javították az EGAA eredményességét, hatékonyságát és relevanciáját.

A tagállamok szintjén számos kulcsfontosságú tanulság vonható le.

- Az EGAA-beavatkozások terén már tapasztalattal rendelkező tagállamok számára *gyorsabbá válik a kérelmezési folyamat*, mivel a kérelmezési folyamat során szerzett tapasztalatok révén hiánytalanabb kérelmeket tudnak elkészíteni, ami méretgazdaságosságot eredményez. A hosszadalmas eljárás azonban egyes tagállamok számára továbbra is akadályt jelent.
- Az EGAA-támogatás igénybevétele ösztönzi a szerkezetátalakítási támogatások általános végrehajtási mechanizmusának kidolgozását azokban a tagállamokban, amelyek kevés tapasztalattal rendelkeznek a tömeges elbocsátások kezelése terén.
- A korai beavatkozás biztosítása érdekében a nemzeti eljárásokat *időben meg kell indítani*.
- A munkaerőpiaci intézkedéseket úgy kell *kialakítani*, hogy azok a kedvezményezettek igényein alapuló, személyre szabott támogatásokat tartalmazzanak.
- Fontos, hogy a támogatások *a közelben elérhetők és könnyen hozzáférhetők* legyenek a kedvezményezettek számára. Az EGAA-támogatások sok esetben pozitívan befolyásolták az aktív munkaerőpiaci intézkedések nemzeti szintű irányítását és azokat támogató partnerségeket.
- *Javítani kell a kommunikációs tevékenységeken*. Ez úgy érhető el, hogy a nemzeti EGAA-kezelők mellett a különböző érdekelt felekhez (a kedvezményezettekhez, a vállalatokhoz és a képzési szolgáltatókhoz) igazított kommunikáció keretében ismertetik, hogy milyen intézkedések és tevékenységek támogathatók az EGAA-ból, és hogy ennek mi a módja. A tagállamoknak aktív kommunikációt kell folytatniuk az EGAA-ról, és növelniük kell annak ismertségét – különösen a kedvezményezettek körében –, mivel ez nem minden uniós országban történik szisztematikusan vagy azonos mértékben.

[35] ESPAS-Global-Trends-to-2040-Choosing-Europes-Future-EN.pdf.

Uniós szinten is számos kulcsfontosságú tanulság levonható.

- Az EGAA *hatályának* olyan módon történő *kiterjesztése*, hogy minden nagyszabású szerkezetátalakítás során bekövetkező elbocsátásokra alkalmazható legyen – függetlenül azok okától –, hozzáférhetőbbé tette az EGAA-t.
- Azáltal, hogy a kevesebb információt igénylő és rövidebb határidőket tartalmazó kérelmezési eljárás eredményeként *gyorsabbá és egyszerűbbé vált az igénybevétele*, az EGAA hozzáférhetőbb lett. Az eljárás azonban még mindig túl hosszúnak és bonyolultnak tekinthető. A döntéshozatali folyamat még gyorsabbá tétele javítaná az EGAA hozzáférhetőségét és igénybevételét.

Az új jelentéstételi követelmények javítják *az alap eredményességének* nyomon követését. Az EGAA eredményességének mérését és nyomon követését tovább lehetne javítani, ha a tagállamok az egyes beavatkozásokkal kapcsolatos célokat dolgoznának ki. Néhány tagállam azonban úgy véli, hogy a nyomonkövetési és jelentéstételi követelmények már így is túlságosan nagy terhet jelentenek.

A Bizottság javaslata a 2021–2027-es időszakra vonatkozó EGAA-rendelet módosítására

A Bizottság 2025. április 1-jén javaslatot tett az EGAA-rendelet módosítására[36]. A Bizottság javasolja, hogy a rendelet hatályát terjesszék ki azokra a munkavállalókra is, akik hamarosan elveszíthetik a munkahelyüket valamely szerkezetátalakítás alatt álló vállalatnál. Az EGAA támogatná a munkavállalókat azon készségek elsajátításában, amelyek segítségével más munkakörbe kerülhetnek, vagy munkahelyet válthatnak. A támogatások gyors, a csoportos létszámcsökkentések és a munkahelyek megszűnése előtt történő mozgósítása révén az EGAA meg fogja előzni a jelentősebb fennakadásokat, és zökkenőmentesebbé teszi a munkahelyváltást. A vállalatoknak társfinanszírozniuk kell majd a munkavállalóknak nyújtott támogatás egy részét.

Bár a korlátozott eredmények nem képezik az értékelés eredeti hatókörének részét, ezek alapján is le lehetett vonni néhány, az értékelésben rögzített tanulságot, amelyek figyelembe vehetők a rendelet módosítására irányuló javaslattal kapcsolatban. Az értékelés megállapításai alapján a Bizottság az EGAA-támogatás igénybevételére irányuló **eljárások észszerűsítését és felgyorsítását** javasolja annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás gyorsan elérhető legyen ott, ahol a legnagyobb szükség van rá.

A jelenlegi szabályok értelmében az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az EGAA keretében benyújtott minden egyes támogatási kérelmet meg kell vizsgálnia és jóvá kell hagynia. A javaslat szerint ehelyett lehetőségük lenne arra, hogy évente egyszer jóváhagyják az EGAA költségvetését, és a tagállamok kérelmei alapján a Bizottság osztaná szét a finanszírozást a tagállamok között.

A gyorsabb uniós szintű igénybevételi eljárás mellett a Bizottság a tagállamoknak és a Bizottságnak is rövidebb határidők alkalmazását javasolja a támogatás iránti kérelmek feldolgozása tekintetében. Ezzel 21 hétről 11 hétre csökkenne a kérelmek jóváhagyásának teljes időtartama, ami megfelelő válasz lenne az értékelés ezzel kapcsolatos megállapításaira.

Az Európai Parlamentben és a Tanácsban jelenleg tárgyalások folynak a javaslatról.

[36] COM(2025)140.